

Lav terskel og høyt under taket på Gørvellplassen

Nå som det nye kulturhuset tar form på Gørvellplassen, kan det være vel verdt å ofre noen tanker på noe mer enn navnedebatten. Når penger skal fordeles, settes forskjellige offentlige tilbud opp mot hverandre. Det stilles spørsmål om hvordan man kan bruke penger på kunst og kultur, når så mange er syke og trenger hjelp.

Kultur er helse

I motsetning til hva man kan få inntrykk av gjennom debatter som setter kulturliv opp mot helsetjenester, så finnes det mange eksempler på at kultur bidrar til god helse. Sammenlignet med folk som ikke er så opptatt av kultur, så har forskere funnet at de som konsumerer kultur, opplever bedre helse, er mer tilfredse med livet sitt og har mindre angst og depresjon. Dans kan bedre livskvaliteten hos eldre mennesker, og terapeutisk bruk av musikk kan gi helsemessige gevinster, spesielt for pasienter med demens eller ved annen kognitiv svikt.

Det skal mer til enn å flytte penger

I deler av helsevesenet er det vanskelig å få tak i nok kvalifisert personal, og bruk av ufaglærte er utbredt. Når andelen eldre personer i befolkningen øker, blir det flere mennesker med sammensatte lidelser som trenger behandling av god kvalitet fra helsevesenet. Penger alene kan ikke løse dette. For å kunne opprettholde helsetjenestene, må hver tredje elev velge helse- og sosialfaglig utdanning. Vi trenger flere elever og studenter som ønsker seg til helse- og sosialfagstudiene og arbeidslivet i regionen. Kulturtilbudet kan virke inn på både valg av studie- og bosted.

Helsefremmende fellesskap

Det kan være berikende å dele kunst- og kulturopplevelser med andre. Felles erfaringer kan bidra til å styrke sosiale relasjoner og opplevelser av tilhørighet. Forskning viser at sosial kontakt kan ha en markert positiv effekt på helse. Ved å samle ulike kulturtilbud under et og samme tak, legges det til rette for at man kan møte andre med samme interesse, samtidig som det åpner for at man kan bli introdusert for kulturtilbud og folk som man ellers ikke ville ha møtt.

Tilgjengelig for alle

Det kan være flere grunner til at ulike kulturtilbud ikke benyttes. For noen kan det være fysiske hindringer, kanskje er bygget ikke tilpasset rullestolbrukere eller svaksynte. For andre kan det være økonomiske hindringer, man har ikke råd til konsert- eller teaterbilletter. Universell utforming og rabattordninger kan gjøre kulturtilbudet mer tilgjengelige for flere grupper av mennesker. Noen kan trenge menneskelig eller økonomisk støtte for å kunne ta i bruk kulturtilbudet. Ledere og ansatte i helsevesenet spiller viktig rolle i å legge til rette for de som trenger slik støtte. Kulturhuset må på sin side gjøre tilbudet tilgjengelig både praktisk og innholdsmessig, siden det vil avgjøre hvem som vil kunne benytte seg av tilbudet. Slik kan det bli en plass for alle.

Et kulturhus i seg selv kan ikke skape kultur og gi god helse. Det er først når mennesker møtes og bruker huset og tilbudene der, at det kan bli et godt og helsefremmende kulturliv.

Skrevet av

Ragnhild Sættem, høgskolelektor og fagansvarlig for videreutdanning i aldring og eldreomsorg ved Høgskolen i Molde

Jeanette Varpen Unhjem, høgskolelektor og studieårsleder for førsteåret av sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Molde